

ผลการทบทองรูปแบบผังภายนอกต่อไปนี้ : กรณีศึกษาอาคารสำนักงานใหญ่การบินไทย

นางสาว อภิรัช ทองอุไร"

ศูนย์วิทยทรัพยากร วิทยาลัยครุพัฒนาวิทยาลัย

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (สถาปัตยกรรมศาสตร์)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-904-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019138

117150103

THE IMPACTS OF EXTERIOR WALL DESIGN ON USERS :
A CASE STUDY OF THAI AIRWAYS INTERNATIONAL BUILDING

MISS APIRADEE THONGUTHAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture (Architecture)

Department of Architecture

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-904-8

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ว่าด้วยวิทยาบินธ์

ผลกรรมของรูปแบบพื้นที่ภายนอกต่อไปนี้ :

กรณีศึกษาอาคารสำนักงานใหญ่การบินไทย

โดย

นางสาว อภิรัช ทองอุ่นไทย

ภาควิชา

สถาบันกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. วิมลลักษณ์ ทรรยางกูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้บัณฑิตวิทยาบินธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยาบินธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วีระ บุณฑากุจัน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. วิมลลักษณ์ ทรรยางกูร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บุณฑากุจัน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บุณฑากุจัน)

พิมพ์ด้นฉบับทั้งหมดอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อภิปรีดี ห้องอุไน : ผลกระทบของรูปแบบผนังภายนอกต่อผู้ใช้ : กรณีศึกษาอาคารสำนักงาน-ในภูมิภาคไทย (THE IMPACTS OF EXTERIOR WALL DESIGN ON USERS) อ.ที่ปรึกษา:
ศ.ดร.วิมลสิทธิ์ ธรรมรงค์, 158 หน้า. ISBN 974-582-904-8

การศึกษานี้มุ่งหมายที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่สำนักงานที่มีรูปแบบผนังภายนอกแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบในประเด็นต่างๆ 5 ประเด็น คือ การมองเห็นทิวทัศน์ แสงจากภายนอกที่ระบายอากาศ ภาวะความสบายนอนเนื่องจากอุณหภูมิ ความรู้สึกโปร่งโล่ง และความรู้สึกปลอดภัยจากรูปแบบผนัง ทั้งนี้ได้เลือกอาคารสำนักงานในภูมิภาคไทยเป็นกรณีศึกษา โดยมีรูปแบบผนังภายนอกเป็นผนังกระจกส่วน (กระจกสูง 2.80 เมตรจากพื้นถึงฝ้าเพดาน) และผนังกระจกบางส่วน-ทึบบางส่วน(กระจกสูง 2.00 เมตร)

ผลของการศึกษา พบว่า ผู้ใช้สอยที่นั่งทำงานในส่วนผนังกระจกส่วนให้ความสำคัญต่อประเด็นทางด้านจิตใจเป็นลำดับแรกๆ ได้แก่ การมองเห็นทิวทัศน์ ความรู้สึกโปร่งโล่งและ ความรู้สึกปลอดภัยจากรูปแบบผนัง และผู้ใช้สอยที่นั่งทำงานในส่วนผนังกระจกบางส่วน-ทึบบางส่วนให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านร่างกายมาเป็นลำดับแรกๆ ได้แก่ ปัญหาแสงระบายอากาศและภาวะความสบายนอนเนื่องจากอุณหภูมิ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผนังทึบสองรูปแบบ พบว่า ผู้ใช้สอยพึงพอใจต่อผนังกระจกส่วนมากกว่าผนังกระจกบางส่วนที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมองเห็นทิวทัศน์ได้มากกว่า รู้สึกโปร่งโล่งมากกว่า เมื่อว่าผนังกระจกส่วนจะให้ความรู้สึกปลอดภัยน้อยกว่าและได้รับแสงระบายอากาศกว่า ผนังภายนอกที่มีขนาดของผนังกระจกต่างกัน ผู้ที่นั่งใกล้ผนังกระจกใหญ่จะให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านจิตใจสูง ขนาดของผนังกระจกที่ใหญ่กว่าจะช่วยให้ผลกระทบที่แตกต่างขัดเจนกว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งในส่วนโล่งแตกต่างกันอย่างชัดเจนกว่าผู้ที่นั่งในห้อง และเมื่อผู้ใช้สอยประกอบกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่การทำงาน ผู้ใช้สอยจะให้ความสำคัญต่อรูปแบบผนังภายนอกน้อยลง

ผลของการศึกษายืนยันว่า สภาพแวดล้อมมีผลต่อความคิดเห็นของผู้ใช้สอยจริง รูปแบบผนังภายนอกที่ต่างกันจะให้ผลกระทบต่างกัน จึงเป็นข้อควรคำนึงในการออกแบบสถาปัตยกรรม ผนังภายนอกที่มีขนาดของผนังกระจกต่างกัน จะให้ระดับความพึงพอใจและผลกระทบในประเด็นต่างๆ แตกต่างกัน

คุณภาพทรัพยากร วุฒิภัณฑ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... สถาปัตยกรรมศาสตร์
สาขาวิชา ..... สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C435018 : MAJOR ARCHITECTURE

KEY WORD: IMPACTS / TRANSPARENT WALLING / TRANSPARENT/OPAQUE WALLING

APIRADEE THONGUTHAI: THE IMPACTS OF EXTERIOR WALL DESIGN ON USERS:
A CASE STUDY OF THAI AIRWAYS INTERNATIONAL BUILDING. THESIS ADVISOR
: PROF. VIMOLSIDDH HORAYANGKURA, Ph.D. 158 pp. ISBN 974-582-904-8

The purpose of this study was to ascertain the opinions of office workers who work in office areas with different exterior wall. Comparisons were made in 5 areas: (1) Visibility (2) Annoyance from glare (3) Thermal comfort (4) Spaciousness (5) Sense of safety deriving from wall design.

In this case study, Thai Airways International's Building was selected for investigation as the building's exterior wall is designed in both transparent walling (height of glass being 2.80 metres from floor to ceiling) and transparent/opaque walling (height of glass being 2.00 metres from ceiling downwards).

The result of this study reveals that the psychological impacts is more important for those who work in areas of transparent wall design; factors such as visibility, spaciousness and feelings of security are important. However, those who work in areas with transparent/opaque walling are more affected by the physical factors of annoyance from glare and considerations of thermal comfort. In a comparison between the two wall designs, research shows that users prefer working in areas of transparent walling to areas with transparent/opaque walling, because the transparent wall provides higher visibility and better feelings of spaciousness, although it makes workers feel less safe than in the case of the transparent/opaque design. Generally, it can be concluded that the transparent wall has the highest psychological effect when the users sit near the glass. The difference in size of transparent surface has clearly different effects (the opionions of users who work in areas of transparent walling and those who work in areas without such walling are totally different). Furthermore, in the users'responses to utilizing the office space other than working, the design of the exterior wall becomes less important.

The result of this study shows that the environment has a real effect in terms of psychological impact on the opinion of the workers. Different exterior wall design will bring about different effects. This should be taken into account in exterior designs which determine differing sizes of transparent surface and subsequently affect the opinion of the users.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์มีส่า เรื่องลงไห้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร. วิมลลิทัช หรียงฤร
ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษา และข้อแนะนำอันเป็นประโยชน์ ตลอด
จนเอาใจใส่ในการทำวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนจบมีส่า เรื่อง นอกจากนี้ยังไห้รับความกรุณา เป็นอย่างสูง
จากรองศาสตราจารย์ วีระ บุราภักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บุณยาริการ
ซึ่งเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำปรึกษาในการทำงานด้วยทุกท่าน รวมทั้งศาสตราจารย์-
ดร. อุทุมพร (ทองอุไทย) จำรูปนา ซึ่งได้ให้คำแนะนำทางด้านสถิติ ซึ่งขอกราบขอบพระคุณ
คณาจารย์ที่ได้กส่วนนามเข้าด้วยกันไว้ ณ ที่นี่

ท้ายนี้ ด้วยใจคร่อกกราบขอบพระคุณ ปิตา-มารดา ซึ่งสืบสานในห้านการเงินและให้
กำลังใจแก่ด้วย เสมือนใจนล่า เรื่องการศึกษา

อภิรดี ทองอุไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทศดยօภาษาไทย.....	๒
บทศดยօภาษาอังกฤษ.....	๔
กิจกรรมประการ.....	๕
สารปัญหาร่าง.....	๖
สารปัญแผนภูมิ.....	๗
สารปัญภาพ.....	๘
บทที่ ๑ บทนา.....	๑
ความ เป็นมาของปัญหา.....	๑
ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	๒
สมมติฐานของการวิจัย.....	๔
ระเบียบวิธีวิจัย.....	๗
ข้อจำกัดในการท่าการวิจัย.....	๑๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๑๓
นิยามศพที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๓
บทที่ ๒ ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง.....	๑๕
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมนุษย์กับสุภาพแผลส้อม.....	๑๕
ผลกระทบต่อสู้ชี้สอยอันเป็นจากภาระจาก เป็นส่วนของผู้เรียนนอก ห้องเรียน.....	๒๑
ผลกระทบต่อสู้ชี้สอยอันเป็นจากภาระจาก เป็นส่วนของผู้เรียนนอก ห้องเรียน.....	๒๓
บทที่ ๓ อาคารกรีฑา : สำนักงานใหญ่การบินไทย.....	๓๘
ประวัติความ เป็นมาของอาคารสำนักงานใหญ่การบินไทย.....	๓๙
แนวความคิดในการออกแบบอาคาร.....	๔๐
การ เปรียบเทียบสักษณะสุภาพแผลส้อมภายนอกของพื้นที่ท่าการศึกษา.....	๔๓

	หน้า
- รูปแบบของผู้มีภารกิจภายนอก.....	43
- การจัดตั้งศูนย์ของส่วนที่สำนักงานที่ทำการศึกษา.....	46
- รูปแบบการตกแต่งภายในของศูนย์ของส่วนที่สำนักงานที่ทำการศึกษา.....	47
- ระบบปรับอากาศและอุปกรณ์ในส่วนที่สำนักงานที่ทำการศึกษา.....	49
- วิเคราะห์สักษะสภาพแวดล้อมภายในของศูนย์ที่ทำงาน.....	56
บทที่ 4 ผลกระทบของรูปแบบผู้มีภารกิจภายนอกต่อผู้ใช้.....	62
การวิเคราะห์สักษะทางสังคมของผู้ใช้อาคาร.....	67
1. เพศ.....	67
2. อายุ.....	69
3. ระดับการศึกษา.....	70
4. ตำแหน่งการทำงาน.....	71
5. สรุปการวิเคราะห์สักษะทางสังคมของผู้ใช้อาคาร.....	73
ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยในส่วนสำนักงานที่มีรูปแบบผู้มีภารกิจภายนอก	73
แยกต่างกัน.....	73
ก. การใช้ความสำคัญต่อประเด็นต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงาน.....	76
1. ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanห้อง.....	76
2. ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanส่วนโถง.....	82
ข. ความคิดเห็นของผู้ใช้สอย บนพื้นที่ทำงานที่ได้ทำงาน.....	86
1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanห้อง.....	86
2. สรุปและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanห้อง.....	97
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanส่วนโถง.....	100
4. สรุปและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanส่วนโถง.....	104
ค. ความคิดเห็นของผู้ใช้สอย บนพื้นที่ทำงานที่ได้ทำงาน.....	112
1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanห้อง.....	112
2. สรุปและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังajanห้อง.....	120
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ใช้สอย ที่บังajanส่วนโถง.....	123

หน้า

4. สุปและวิเคราะห์ความคิด เท็บของผู้ใช้สอยที่บังในสวนโส่ง.....	130
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	133
ข้อสรุปผลที่ได้จากการวิจัย.....	134
1. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอยที่บังในห้อง.....	135
ก. การใช้ความสำคัญต่อประโยชน์ที่ต้อง ฯ ที่มีผลการต่อการทำงาน.....	135
ข. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอย ขณะบังทำงานที่ได้ทำงาน.....	136
ค. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอย ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ฯ	137
2. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอยที่บังในสวนโส่ง.....	138
ก. การใช้ความสำคัญต่อประโยชน์ที่ต้อง ฯ ที่มีผลต่อการทำงาน.....	138
ข. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอย ขณะบังทำงานที่ได้ทำงาน.....	139
ค. ความคิด เท็บของผู้ใช้สอย ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ฯ	140
ข้อสรุปประโยชน์.....	141
ข้อเสนอแนะการใช้ข้อมูลที่ได้สำหรับงานออกแบบในอนาคต.....	142
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยขั้นต่อไป.....	145
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก.....	152
ประวัติผู้เขียน.....	163

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานความ เป็นของแสงที่ใช้ในประเทศไทย ฯ.....	25
ตารางที่ 3.1 คุณสมบัติของกระจกที่ใช้เป็นผนังภายนอก.....	44
3.2 อุปกรณ์ด้านผนังภายนอกมีผลกระทบจากบางส่วน-ทึบบางส่วน ติดต่อวันออก เนียง เหมือ (N/E)	52
3.3 อุปกรณ์ด้านผนังภายนอกมีผลกระทบจากบางส่วน-ทึบบางส่วน ต้านติดต่อวันออก เนียงไว (S/E)	53
3.4 อุปกรณ์ด้านผนังภายนอกมีผลกระทบจากส่วน ต้านติดต่อวันออก เนียง เหมือ(N/W)	54
3.5 อุปกรณ์ด้านผนังภายนอกมีผลกระทบจากส่วน ต้านติดต่อวันออก เนียงไว (S/W)	55
ตารางที่ 4.1 แจกแจงความตื้นของเพศ : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในห้อง.....	68
4.2 แจกแจงความตื้นของเพศ : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในส่วนโถง.....	68
4.3 แจกแจงความตื้นของช่วงอายุ : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในห้อง.....	69
4.4 แจกแจงความตื้นของช่วงอายุ : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในส่วนโถง.....	70
4.5 แจกแจงความตื้นของระดับการศึกษา : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในห้อง.....	70
4.6 แจกแจงความตื้นของระดับการศึกษา : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในส่วนโถง.....	71
4.7 แจกแจงความตื้นของตำแหน่งการทำงาน : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในห้อง.....	72
4.8 แจกแจงความตื้นของตำแหน่งการทำงาน : ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในส่วนโถง.....	72
4.9 การให้ความสำคัญต่อประเทศไทย ฯ ที่มีผลต่อการทางานของผู้ใช้สอย ที่ปั่นในห้อง สวนผนังภายนอกมีผลกระทบผนังผลกระทบ.....	76
4.10 การให้ความสำคัญต่อประเทศไทย ฯ ที่มีผลต่อการทางานของผู้ใช้สอย ที่ปั่นในห้อง ที่มีผนังภายนอกมีผลกระทบผนังผลกระทบ.....	78
4.11 เปรียบเทียบการให้ความสำคัญต่อประเทศไทย ฯ ที่มีผลต่อการทางานของ ผู้ใช้สอยที่ปั่นอยู่ในห้อง ที่มีผนังภายนอกแตกต่างกัน.....	79

4.12 การใช้ความสาสัญต่อประ เศินต่าง ๆ ที่มีผลต่อการท่าทางของผู้ใช้สอย ที่นั่งในส่วนໄล่ง ที่มีพนังภายนอกบิดกระจากล้วน.....	82
4.13 การใช้ความสาสัญต่อประ เศินต่าง ๆ ที่มีผลต่อการท่าทางของผู้ใช้สอย ที่นั่งในส่วน ที่มีพนังภายนอกบิดกระจากบางส่วน.....	83
4.14 เปรียบ เทียบการใช้ความสาสัญต่อประ เศินต่าง ๆ ที่มีผลต่อการท่าทาง ของผู้ใช้สอยที่นั่งในส่วนໄล่ง ที่มีพนังภายนอกແเกกต่างกัน.....	84
4.15 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศิน เทียบกับพิวท์ศ์ภัยภายนอก อาคาร ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอกต่างกัน.....	87
4.16 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศิน เทียบกับแสงจากภายนอกที่ ก่อความระคายด้วย ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอก ແเกกต่างกัน.....	89
4.17 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศิน เทียบกับความรู้สึกไปร่วมໄล่ง ของที่ท่าทาง ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอก ແเกกต่างกัน.....	91
4.18 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศินภาวะความสนใจ อ่อน จากอุณหภูมิ ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอก ແเกกต่างกัน.....	93
4.19 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศินความรู้สึกปลดปล่อยจากรูปแบบ พนังภายนอก ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอก ແเกกต่างกัน.....	94
4.20 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศินบรรยายกาศและความพึงพอใจ ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในห้อง ที่มีพนังภายนอกແเกกต่างกัน.....	96
4.21 เปรียบ เทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เศิน เทียบกับพิวท์ศ์ภัยภายนอกอาคาร ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่นั่งในส่วนໄล่ง ที่มีพนังภายนอกແเกกต่างกัน.....	100

4.22 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นเกี่ยวกับแสงจากภายนอกที่ ก่อความระคายค่า ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนໄลส์ ที่มีผังภายนอก แตกต่างกัน	102
4.23 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นเกี่ยวกับความรู้สึกปร่องໄลส์ของ ที่ทำงาน ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนໄลส์ ที่มีผังภายนอก แตกต่างกัน	104
4.24 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นภาวะความสนใจ อิ่มจากอุพหภูมิ ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนໄลส์ ที่มีผัง ภายนอกแตกต่างกัน	105
4.25 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นความรู้สึกปลดภัยจาก รูปแบบผังภายนอก ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนໄลส์ ที่มีผัง ภายนอกแตกต่างกัน.....	107
4.26 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นบรรยายกาศและความ ศักดิ์ศรี ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนໄลส์ ที่มีผังภายนอก แตกต่างกัน.....	108
4.27 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นเกี่ยวกับทิวทัศน์ ภายนอกอาคาร ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังในห้องที่มีผังภายนอก แตกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	113
4.28 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นเกี่ยวกับแสงจากภายนอก ที่ก่อความระคายค่า ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในห้องที่มีผังภายนอก ต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	114
4.29 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นภาวะความสนใจ อิ่มจากอุพหภูมิ ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในห้องที่มีผังภายนอก ต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	115

4.30 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บ เกี่ยวกับความรู้สึก ไปร่องไส้เลือดที่ทำงาน ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในห้องที่มีผู้บัง ภายนอกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 116
4.31 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บความรู้สึกปลดภัยจาก รูปแบบผู้บัง ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในห้องที่มีผู้บังภายนอกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 117
4.32 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บรูปแบบผู้บังภายนอกมี ผลต่อการประกอบกิจกรรมอื่นๆ ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ ในห้องที่มีผู้บังภายนอกต่างกัน 118
4.33 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บบรรยายกาศและความ ศักดิ์สิทธิ์ต่อรูปแบบผู้บังภายนอก izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิด เห็น ของผู้ใช้สอยที่บังใจห้องที่มีรูปแบบผู้บังภายนอกแตกต่างกัน 119
4.34 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บเรื่องทิวทัศน์ภายนอก อาคาร ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในสวนโอลิ่งที่มีรูปแบบผู้บังภายนอก ต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 123
4.35 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บความรู้สึกและภายนอก ที่ก่อความระคายชา ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในสวนโอลิ่งที่มี รูปแบบผู้บังภายนอกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 124
4.36 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บภาวะความสนหายอันเป็น จากอุณหภูมิ ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในสวนโอลิ่งที่มีรูปแบบผู้บังภายนอก ต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 125
4.37 เปรียบเทียบค่ามีชั้น เลขคณิตที่ได้จากประ เส็บ เกี่ยวกับความรู้สึก ไปร่องไส้เลือดที่ทำงาน ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในสวนโอลิ่งที่มี รูปแบบผู้บังภายนอกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 126

4.38 เปรียบเทียบค่ามีชติน เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นความรู้สึกปลดปล่อยจาก รูปแบบของผัง ความคิด เทืนของผู้ใช้สอยที่บ่งอุปสงค์ในส่วนไล่ที่มีรูปแบบผัง ภายนอกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 127
4.39 เปรียบเทียบค่ามีชติน เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นรูปแบบผังภายนอกมีผลต่อ การประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิด เทืนของผู้ใช้สอยที่บ่งอุปสงค์ในส่วนไล่ ที่มีรูปแบบผังภายนอกต่างกัน 128
4.40 เปรียบเทียบค่ามีชติน เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นบรรยายกาศและความทึ่งพ้อใจที่อ รูปแบบของผัง ความคิด เทืนของผู้ใช้สอยที่บ่งอุปสงค์ในส่วนไล่ที่มีรูปแบบผัง ภายนอกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 129
ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะในงานออกแบบ 143
5.2 ตัวแปรทางรักษอนที่ห้องคามีงส่าหรับงานวิจัยขั้นต่อไป 146

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1.1	เนื้อหาสาระและขั้นตอนการวิจัย.....	6
แผนภูมิที่ 2.1	แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ในการตอบรับทางสังคม-จิตวิทยา และพฤติกรรมต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	19
2.2	เปรียบเทียบปริมาณความร้อน อันเกิดจาก radiation และ conduction ของอาคารที่มีผนังกระজก 4 ต้าน ในทิศ NE-SE-SW-NW.....	28
แผนภูมิที่ 3.1	เปรียบเทียบอุณหภูมิกายในห้องและอุณหภูมิใกล้กระจะก ผนังกระจะก บางส่วน-ทึบบางส่วนด้านตะวันออก เนียงเหนีอ (N/E).....	52
3.2	เปรียบเทียบอุณหภูมิกายในห้องและอุณหภูมิใกล้กระจะก ผนังกระจะก บางส่วน-ทึบบางส่วน ด้านตะวันออก เนียงไห (S/E).....	53
3.3	เปรียบเทียบอุณหภูมิกายในห้องและอุณหภูมิใกล้กระจะก ผนังกระจะกล้าน ด้านทิศตะวันตก เนียงเหนีอ (N/W).....	54
3.4	เปรียบเทียบอุณหภูมิกายในห้องและอุณหภูมิใกล้กระจะก ผนังกระจะกล้าน ด้านทิศตะวันตก เนียงไห (S/W).....	55
3.5	เปรียบเทียบอุณหภูมิห้องที่ได้จากการวิเคราะห์แบบทั่ง 4 ด้านที่ทำการศึกษา.....	56
แผนภูมิที่ 4.1	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4.2	เปรียบเทียบค่ามัชณิ เลขคณิตที่ได้จากการวิเคราะห์ความสาศ্য ต่อประเด็นต่างๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังใน ห้อง ที่มีผนังกายนอกชนิดกระจะกล้าน.....	77
4.3	เปรียบเทียบค่ามัชณิ เลขคณิตที่ได้จากการวิเคราะห์ความสาศ্যต่อ ประเด็นต่างๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในห้อง ที่มีผนังกายนอกชนิดผนังกระจะกล้าน.....	78

แผนภูมิที่ 4.4 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความสាតัญต่อ ประจำเดือนต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังอุญในห้อง ที่มีผู้บัง กายนอกแยกต่างกัน.....	80
4.5 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความสាតัญต่อประจำเดือน ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนอาเสง ที่มีผู้บัง กายนอกชนิดกระจาดล้วน.....	82
4.6 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความสាតัญต่อประจำเดือน ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนอาเสง ที่มีผู้บัง กายนอกชนิดกระจาดบางส่วน.....	83
4.7 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความสាតัญต่อประจำเดือน ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของผู้ใช้สอยที่บังอุญในส่วนอาเสง ที่มีผู้บังกายนอก แยกต่างกัน	85
4.8 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากประจำเดือน เที่ยวกับพิวท์ค์บ นอกอาคาร ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่บังอุญในห้อง ที่มีผู้บังกายนอก แยกต่างกัน	87
4.9 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากประจำเดือน เที่ยวกับแสงจากกายนอก ที่ก่อความระคายเคือง ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่บังอุญในห้อง ที่มีผู้บัง กายนอกแยกต่างกัน	90
4.10 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความรู้สึก ที่บังอาเสงของที่ทำงาน ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่บังอุญในห้อง ที่มีผู้บัง กายนอกแยกต่างกัน	92
4.11 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการใช้ความสบายนั่น เบื่องจากอุณหภูมิ ความคิด เทินของผู้ใช้สอยที่บังอุญในห้อง ที่มีผู้บัง กายนอกแยกต่างกัน.....	93

แผนภูมิที่ 4.12 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นความรู้สึกปลอดภัย จากรูปแบบของผังภาษาชนอก ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มี ผังภาษานอกแยกต่างกัน.....	95
4.13 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นบรรยายกาศและ ความฟังพอดี ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผังภาษานอก แยกต่างกัน.....	96
4.14 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้น เกี่ยวกับทิวทัศน์ ภาษานอกอาคาร ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในสวน咬ลัง ที่มีผัง ภาษานอกแยกต่างกัน.....	101
4.15 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้น เกี่ยวกับแสงจาก ภาษานอกที่ก่อความระคายด้วย ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ใน สวน咬ลัง ที่มีผังภาษานอกแยกต่างกัน	103
4.16 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้น เกี่ยวกับความรู้สึก ราบรื่น咬ลังของที่ทางาน ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในสวน咬ลัง ที่มี ผังภาษานอกแยกต่างกัน.....	104
4.17 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นภาวะความ สนหายอเนื่องจากอุณหภูมิ ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในสวน咬ลัง ที่มีผังภาษานอกแยกต่างกัน.....	106
4.18 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นความรู้สึกปลอดภัย จากรูปแบบของผังภาษานอก ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ใน สวน咬ลัง ที่มีผังภาษานอกแยกต่างกัน.....	107
4.19 เปรียบเทียบค่ามัชติม เลขคณิตที่ได้จากการ เส้นบรรยายกาศและความ ฟังพอดี ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในสวน咬ลัง ที่มีผังภาษานอก แยกต่างกัน.....	109

แผนภูมิที่ 4.20 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นเรื่องกิวัศน์ภายนอก อาคาร ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผังภายนอก แยกต่างกัน.....	113
4.21 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นความร้าจากแสงภายนอก ที่ก่อความระคายด้วย ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผัง ภายนอกแยกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ.....	114
4.22 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นภาวะความสบายนั่น เป็นจากอุณหภูมิ ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผังภายนอก แยกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	115
4.23 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นเกี่ยวกับความรู้สึก ไปร่องทางบริเวณที่ทำงาน ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผัง ภายนอกแยกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	116
4.24 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นความรู้สึกปลดปล่อยจาก รูปแบบของผัง ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในห้อง ที่มีผัง ภายนอกแยกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	117
4.25 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นรูปแบบผังภายนอก มีผลต่อการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ใน ห้อง ที่มีผังภายนอกแยกต่างกัน.....	118
4.26 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นความทึ่งใจต่อรูปแบบ ผังภายนอกขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่ง อยู่ในห้อง ที่มีผังภายนอกแยกต่างกัน.....	119
4.27 เปรียบเทียบค่ามัชติน เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นเรื่องกิวัศน์ ภายนอกอาคาร ความคิดเห็นของผู้ใช้สอยที่นั่งอยู่ในส่วนโถง ที่มีผัง ภายนอกแยกต่างกัน ขณะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ	123

แผนภูมิที่ 4.28 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นความร้าจากแสลงกายนอก ที่ก่อความระคายคาน ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มีผัง กายนอกแตกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 124
4.29 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นภาวะความ สบายนอน เมื่องจากอุปกรณ์ ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มี ผังกายนอกแตกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 125
4.30 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็น เกี่ยวกับความรู้สึก ไปร่องบาร์เบร์ที่ทำงาน ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มี ผังกายนอกแตกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 126
4.31 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นความรู้สึกปลดปล่อย จากรูปแบบของผัง ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มี ผังกายนอกแตกต่างกัน izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ 127
4.32 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นรูปแบบผัง กายนอกมีผลต่อการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิด เห็นของผู้ใช้สอยที่ บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มีผังกายนอกแตกต่างกัน 128
4.33 เปรียบเทียบค่ามีชิติม เลขคณิตที่ได้จากประ เส็นบรรยายกาศและความ พึงพอใจต่อรูปแบบผังกายนอก izophะประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ความคิดเห็น ของผู้ใช้สอยที่บังอยู่ในส่วนโล่ง ที่มีผังกายนอกแตกต่างกัน 129

สูงต้องหมายเหตุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 1.1 ผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	3
1.2 รูปแบบผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	7
1.3 รูปแบบผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	7
1.4 การจัดผังพื้นที่ห้องเรียน และการจราจรแบบก่อสร้างสู่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	8
1.5 ผังบริเวณอาคารสำนักงานฯให้สู่การบินไทย	12
รูปที่ 2.1 แสดงปัจจัยทางกายภาพที่影响การเปลี่ยนแปลงสภาวะน้ำฝน	
ชั้น เมื่อออกจากห้องเรียน.....	30
รูปที่ 3.1 ผังบริเวณอาคารสำนักงานฯให้สู่การบินไทย แสดงการวางหัวอาคาร	
สันทิศกับถนนวิภาวดีรังสิต.....	41
3.2 รูปด้านหน้าอาคาร 1 สำนักงานฯให้สู่การบินไทย (ผังชั้นตึกชั้นล่าง).....	42
3.3 รูปด้านหน้าอาคาร 1 สำนักงานฯให้สู่การบินไทย (ผังชั้นตึกชั้นบน).....	42
3.4 รูปด้านหน้าและหลังของอาคารใหม่ที่ต้องเดิน.....	42
3.5 รูปแสดงการเชื่อมต่อระหว่างอาคารเดิมและอาคารใหม่ที่ต้องเดิน.....	43
3.6 รูปแบบผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ (เมื่อออกจากห้องเรียน).....	45
3.7 รายละเอียดผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ (รูปตัวอย่าง).....	45
3.8 ตัวอย่างการจัดผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	47
3.9 การจัดและตกแต่งภายในห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	48
3.10 การจัดและตกแต่งภายในห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	48
3.11 ผังผ้าเพคาน แสดงตำแหน่งการวางเครื่องปรับอากาศ.....	49
3.12 การใช้ระบบ air curtain ในส่วนผังพื้นที่ห้องเรียน.....	50
3.13 ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	51
3.14 รูปแบบผังพื้นที่ห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....	57

รูปที่ 4.1 ตัวอย่างผังพื้นอาคารที่ทำการศึกษา.....	63
4.2 บรรยากาศในที่ทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในห้อง.....	97
4.3 บรรยากาศในที่ทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนโถง.....	110
4.4 บรรยากาศในที่ทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในห้อง.....	120
4.5 บรรยากาศในที่ทำงานของผู้ใช้สอยที่บังในส่วนโถง.....	130
รูปที่ พ.1 ตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม.....	158
พ.2 ตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม.....	159
พ.3 ตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม.....	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย